

Transpordiamet

Lennundusteenistus

11.03.2024 nr 1-9/48

Lugupeetud Üllar Salumäe

Kriitilised haloonid

Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ pöördub Kliimaministeeriumi ülesandel Teie poole, et koondada kokku tsiviilkasutuses olevate õhusõidukite haloonikasutuste andmed. Haloonid on kõrge osoonikihti kahandava potentsiaaliga ained, mille kasutus on lubatud vaid erandjuhtumitel (s.h lennunduses).

Andmed on vajalikud Euroopa Komisjonile igal aastal esitatava kriitiliste haloonikasutuste aruande jaoks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr [2024/590](#) osoonikihti kahandavate ainete kohta artikli 23 lõikele 1.

Juhime tähelepanu, et endine määrus 1005/2009 asendati uue määrusega 2024/590, mis jõustus 11. märtsil 2024.a. Haloonide kriitilise tähtsusega kasutusotstarbe nõuded on kehtestatud kõnealuse määruse 9. artiklis. Haloonide kriitiliste kasutuste tähtsajad nii uute lennukite ehitamisel kui olemasolevate seadmete mahamonteerimiseks on kehtestatud kõnealuse määruse lisas V.

Eestis registreeritud õhusõidukitel paiknevate haloonide osas on vajalikud andmed senini koondanud Transpordiamet ja enne seda Lennuamet, kellele oleme abi eest väga tänulikud.

Palume Transpordiametil ka sel aastal koondada andmed Eesti õhusõidukitel paiknevate haloonide kohta järgmiste kasutusvalade kaupa:

- Tavaliselt mehitamata lastiruumide kaitseks - paiksed süsteemid
- Salongide ja meeskonnaruumide kaitseks - käsitulekustutid
- Mootorigondlite ja abijõuallikate kaitseks - paiksed süsteemid
- Kütusepaakide tuleohutuks muutmiseks - paiksed süsteemid
- Kuivruumide kaitseks - paiksed süsteemid
- Haloonide laoseis (kui on)

Andmeid on vaja haloonitüübiti (näiteks haloon 1301, haloon 1211 ja 2402) ja 31. jaanuari 2023. a seisuga.

Kaitseväge õhusõidukite kohta esitab andmed Kaitseministeerium.

Ootame uuendatud andmeid tagasi hiljemalt **31. maiks 2024. a.**

Küsimuste tekkides palume ühendust võtta Eesti Keskkonnauuringute Keskuse kliimaosakonna vanemspetsialisti Ene Kriisiga (tel 6112 921, e-post ene.kriis@klab.ee).

Lisainfo:

Järgmine haloonikeeld õhusõidukitel saabub **1. jaanuaril 2025.a.**

Selleks kuupäevaks peavad olema maha monteeritud kabiinide ja meeskonnaruumide kaitseks kasutatavad haloonpõhised käsitulekustututid. Teadaolevalt paikneb selleks otstarbeks Eesti õhusõidukitel ca 250 kg haloone.

Palume informeerida Eesti lennuettevõtjaid ka sellest saabuvast keelust.

Juhime tähelepanu ka sellele, et vastavalt määruse (EL) nr 2024/590 art 20 lõikele 4 on haloonide hävitamine nüüdsest keelatud, välja arvatud juhul, kui on olemas dokumenteeritud tõendid selle kohta, et kokkukogutud või ringlussevõetud aine puhtus ei võimalda tehniliselt selle aine taasväärtustamist ja edasist taaskasutamist.

Kliimaministeeriumi ülesandel riigi äriühingu Eesti Keskkonnauuringute Keskuse OÜ poolt Tallinnas, Suur Sõjamäe 34 peetav Eesti riiklikku osoonikihti kahandavate ainete ja fluoritud kasvuhoonegaaside käitlemiskeskus jätkab tegevust.

Kui Teie haldusalas peaks tekkima vajadus haloone ära anda, puhastada või haloone kriitilisteks kasutusteks asendada, siis võib julgesti meie käitluskeskuse poole pöörduda (Kontakt: Tõnu Reintamm tel 5855 9947, tonu.reintamm@klab.ee). Haloonide äraandmine on tasuta.

Edaspidist head koostööd soovides

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Margus Kört
Juhatuse esimees

Ene Kriis 56635620
ene.kriis@klab.ee